

Ágengar gróður tegundir í
Vestmannaeyjum

Ágengar tegundir í Vestmannaeyjum

- Lúpína
- Hvönn (Risahvönn?)
- Kefill

Hafa í huga að þessar gróðurtegundir gætu borist til og náð rótfestu á fjöllum (t.d. Ystakletti), úteyjum, eða öðrum svæðum þar sem þær gætu haft töluverð áhrif á landslag Eyjanna.

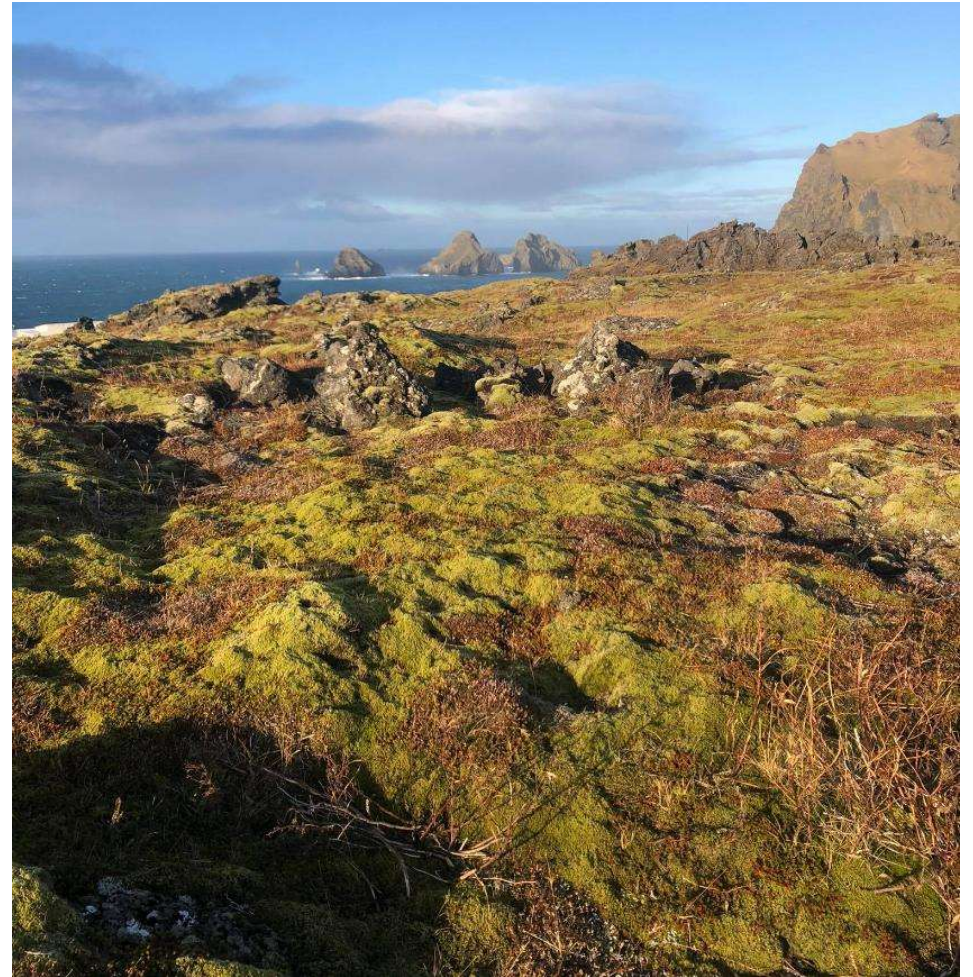
Lúpína

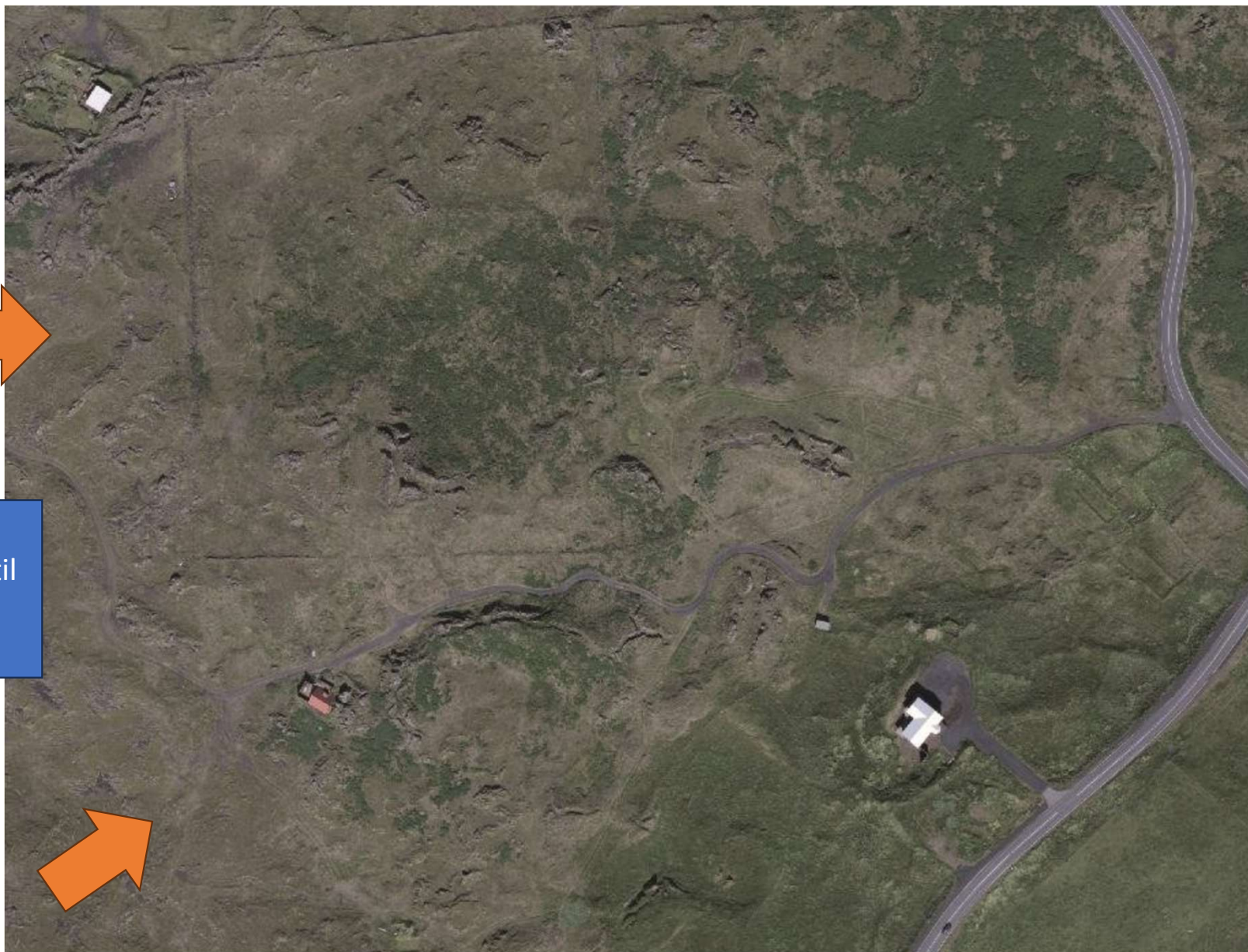
- Nýtir nitur úr andrúmslofti og býr þannig til næringu til að vaxa
- Getur vikið fyrir grasi eða trjám, en eyðir ling gróðri og mosa. Getur einnig skapað góð vaxta skilyrði fyrir illgresi og ágengar tegundir
- Lúpínu var sáð á Íslandi til Landgræðslu en er ekki íslensk gróðurtegund
- Lúpína dreifist með fræi (sem ferðast t.d. með vindi, fuglum og skósólum)
- **Þar sem lúpína er þar mun hún dreifa sér**
- Lúpína er á Gamla Hrauni, Eldfellshrauni, í Herjólfsdal og í Hánni en hefur einnig fundist vestur á Hamri og í Klaufinni

Gamla hraunið

Gamla hraunið og Ofaneliti

Leitast við að
vinna til baka til
að takmarka
dreifingu

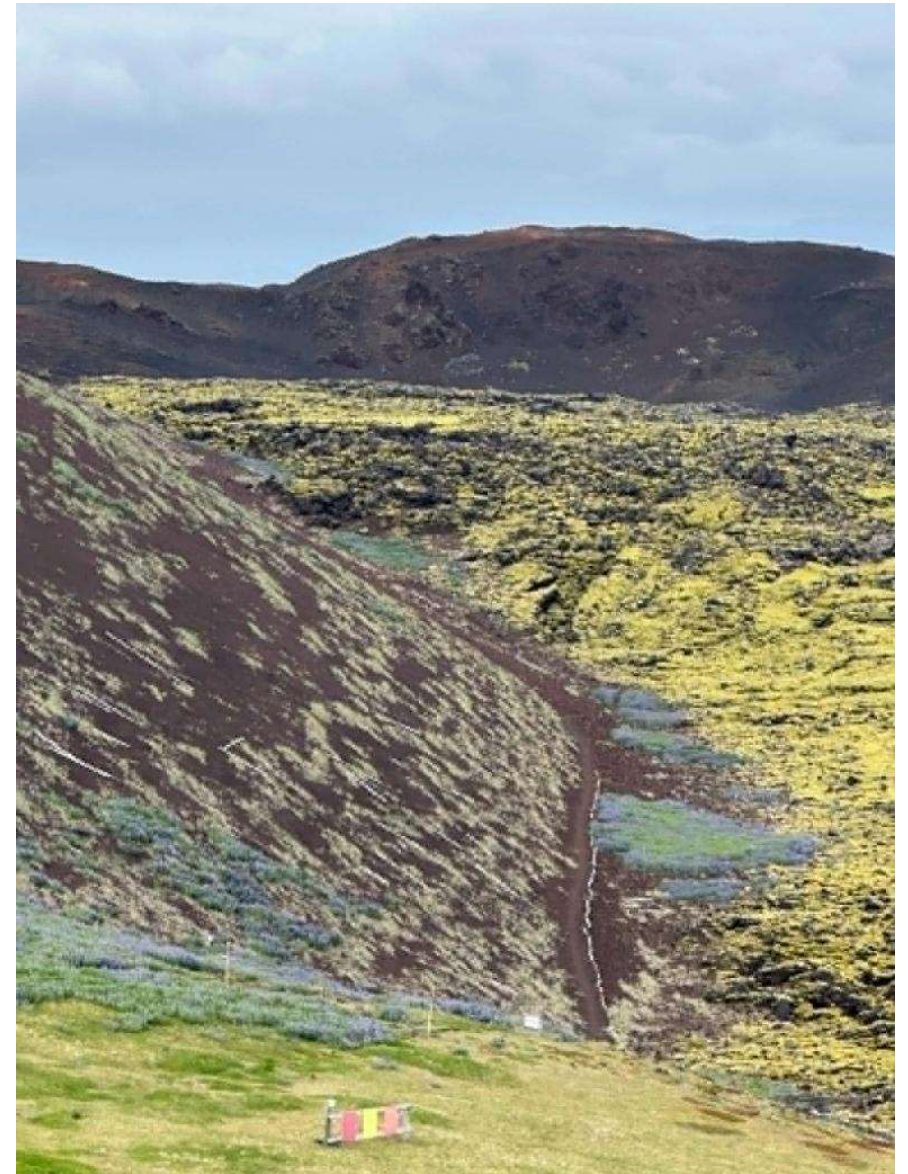
Útbreiðsla lúpínu á nýja hrauninu

- Lúpína hefur sáð sér á nær allt Eldfellshraun
- Í hlíðum Eldfells hefur hún hentað vel til landgræðslu en á öðrum svæðum dregur hún verulega úr sýnileika hraunmynda og aðgengi að náttúru.
- Lúpína byrjuð að víkja fyrir kerfil.

Páskahraun og Páskahellir

Toppur Eldfells

- Lúpína hefur dreift sér yfir göngustíg í hlíð Eldfells og mun dreifa sér ofar í fjallið ef ekkert verður aðhafst

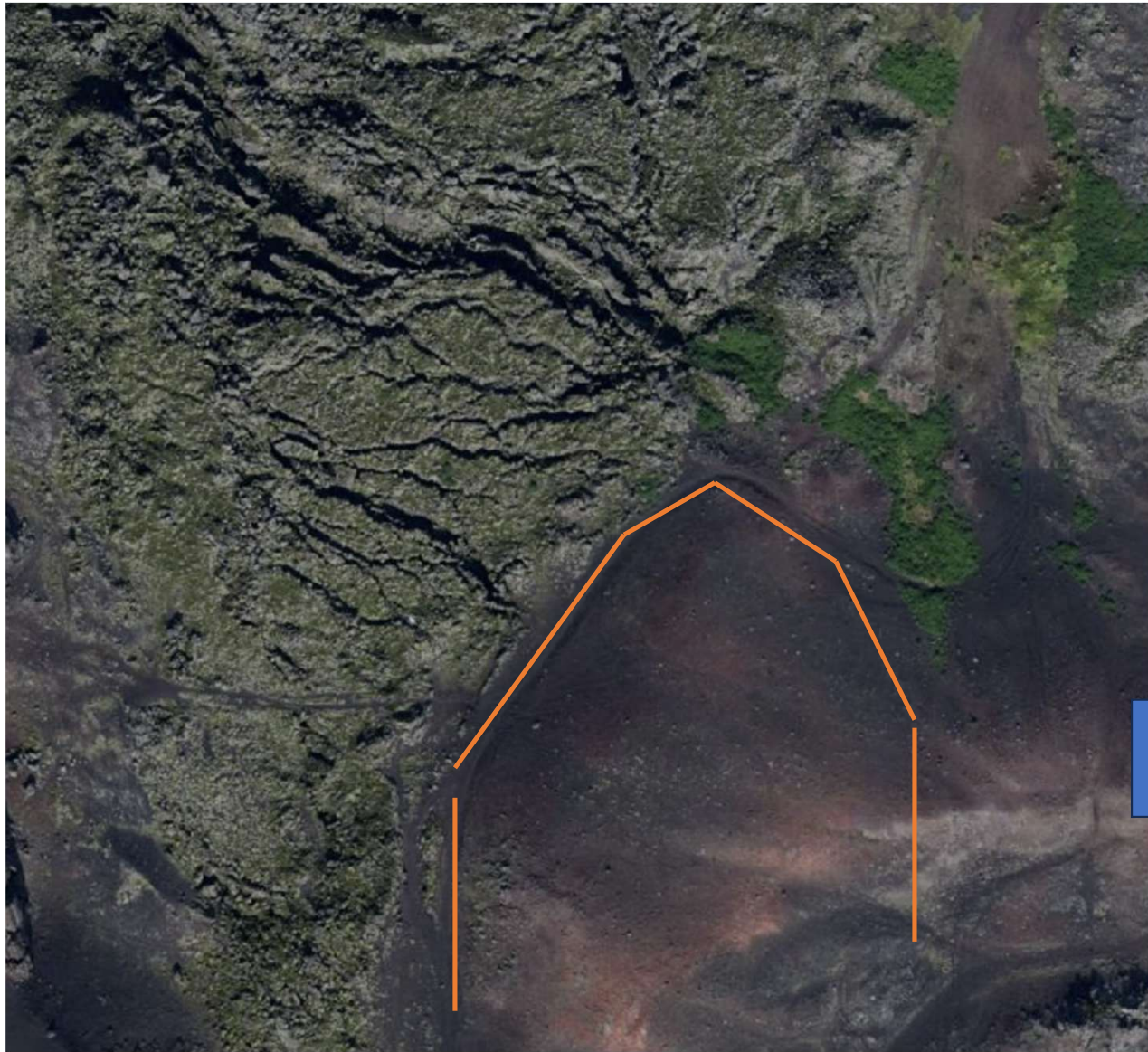

Gígur Eldfells og hraun þar sem göngustígur listaverks mun koma

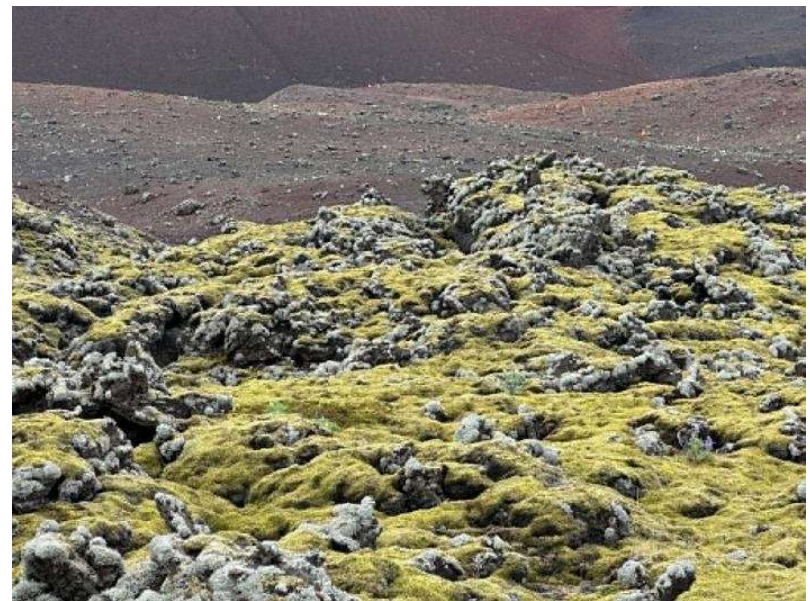

Gígur Eldfells og hraun þar sem göngustígur listaverks mun koma

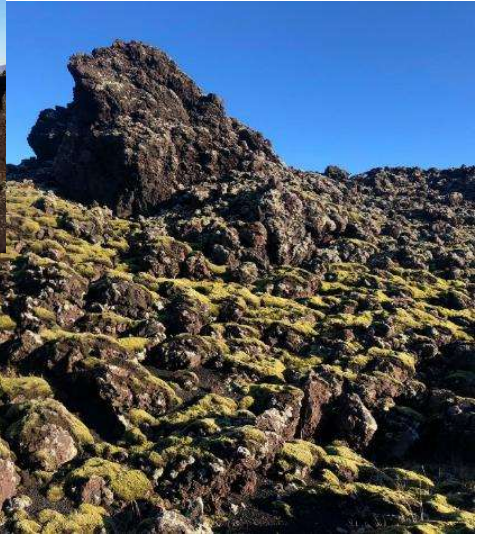
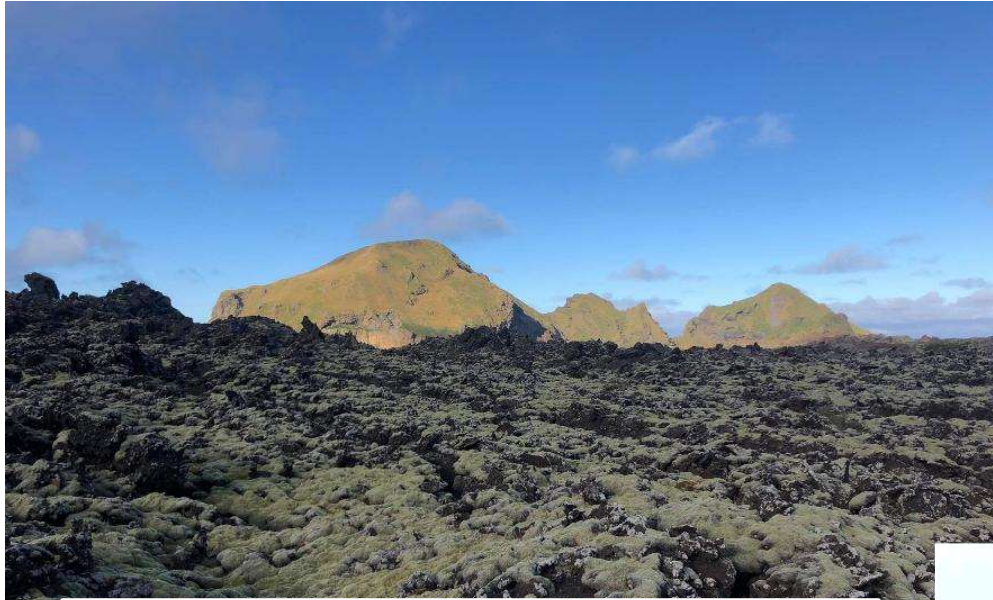

Göngustígurinn

Ýmsar aðrar gróðurtegundir

Kerfill

Kerfill er að koma upp víðsvegar í Vestmannaeyjum þar sem skógarkerfill nemur land veldur hann mikilli breytingu á gróðurfari og fækkun á tegundum. Verður einsráður. Sömuleiðis hefur hann áhrif á dýralíf og vistkerfi.

Hann hefur víða lagt undir sig stór svæði í vegköntum, lækjargiljum, skurðruðningum, skjólbeltum og á túnum þar sem ekki er slegið eða hirt (Skógarkerfill á Hvammstanga 2017).

Kerfill að eyðileggja jarðir í Fljóti

© 16.08.2017 - 12:41 Innlent · Náttúra · Norðurland · Umhverfismál

Kerfill ógnar gróðurlendi í Reykjavík

© 24.07.2013 - 18:40 Innlent · Höfuðborgarsvæðið · Reykjavíkurborg · Seltjarnarnesbær · Umhverfismál

Kerfill vaxandi vandamál á Húsavík

© 15.08.2019 - 12:20 gróðurfari · Húsavík · Íslensk náttúra · Kerfill · Norðurland · Umhv

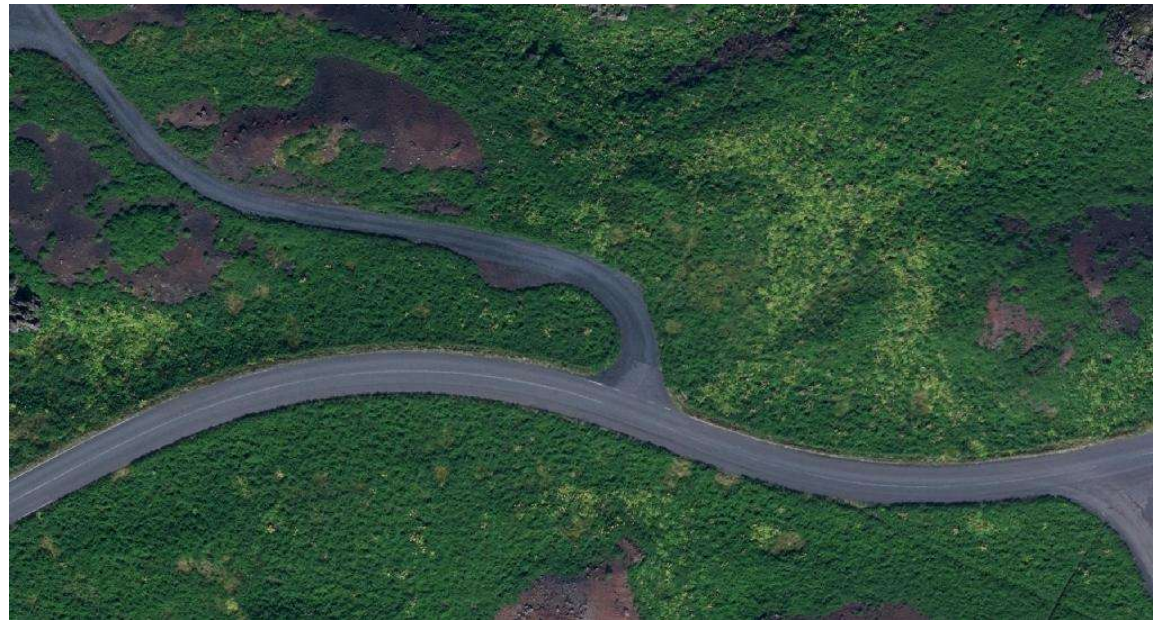
Er kerfillinn að taka yfirhöndina?

feykiris | Skagafjörður | 02.07.2009 | kl. 10.03

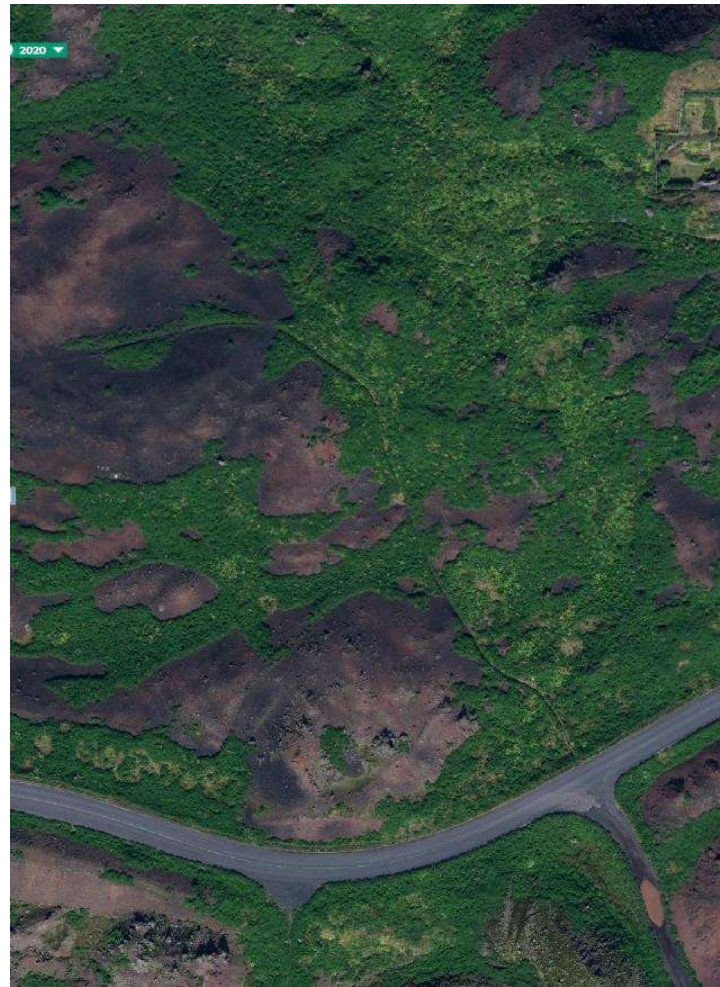

2014 vs 2020

- Á yfirlitsmyndum má sjá hvernig hvönn og kerfill hafa náð aukinni útbreiðslu á svæðum þar sem áður var einungis lúpína, gras og mosi

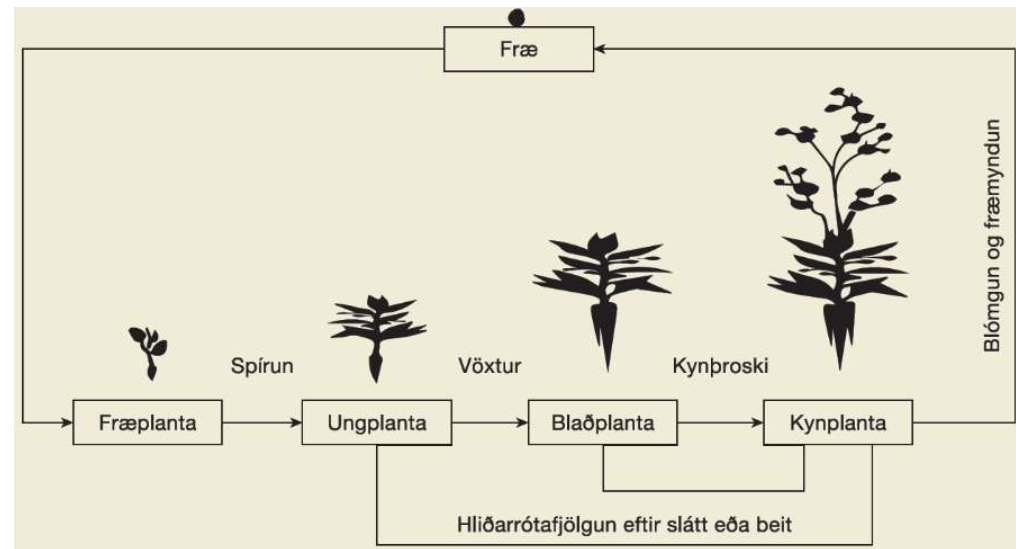

2014 vs. 2020

Kerfill - samkeppnishæfni

- Kerfill getur dreift sér bæði með fræi (sem dreifist t.d. með vindi, fuglum og skósólum) og með rôtarskotum.
- Upp við rót Kerfilsins býr hann til svokölluð rôtarbörn.
- Ef að kerfill er sleginn, þá tekst að halda dreifingu hans með vindi í skefjum en þá halda rôtarbörninn áfram og búa til nýjar plöntur.
- Einnig mikilvægt að fjarlægja af lóð, þar sem sleginn kerfill getur haldið áfram að þroska fræ

Helstu aðferðir til að uppræta kerfil

- Í görðum: stinga upp (ca. 20 cm og hella sóðandi vatni, salti eða eitri í sárið)
- Þar sem kerfill hefur dreift sér:
 - Ítrekuð beit eða sláttur nokkrum sinnum yfir sumarið
 - Eitrun (roundup borið á blöð)
 - Sætta sig við uppkomnar kerfil breiður... og stinga upp þar sem hann skýtur upp kollinum á nýjum stöðum.

Beit?

- Kindur boða kerfil en hestar helst ekki
- Getur haldið kerfil í skefjum

Beita grísum á kerfil í Bolungarvík

© 14.06.2019 - 20:53 Innlent - Vestfirðir

Grísirnir fengu leið á því að éta kerfil í Bolungarvík

© 14.07.2020 - 11:53 Innlent - Kerfill - Plöntur - Umhverfismál

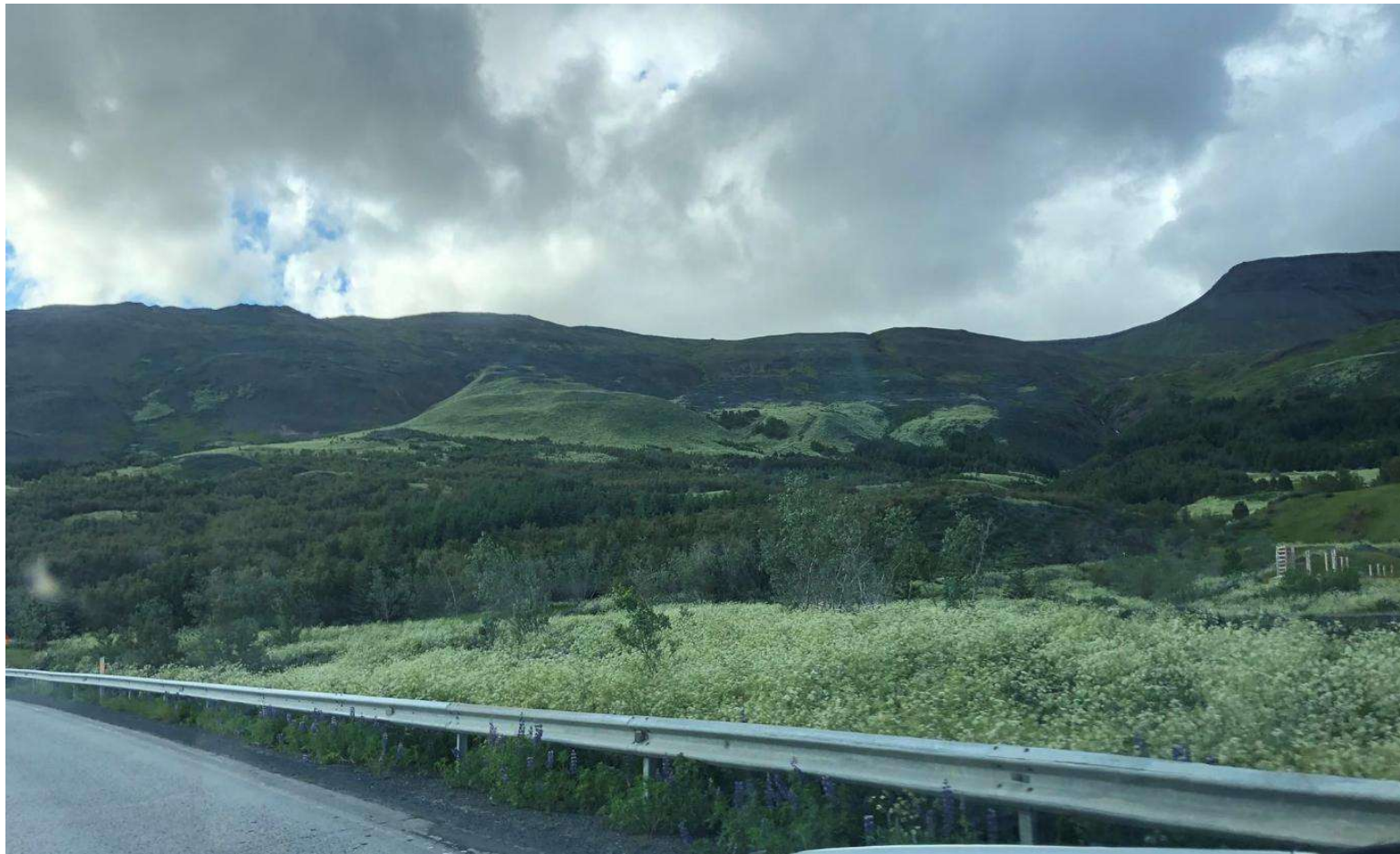
Kefill í Vestmannaeyjum – Nýja hraun

Kerfill í Vestmannaeyjum

Kerfill við Esjuna þar sem áður var Lúpína

Kerfill og lúpína við Flateyri

Ágengar tegundir

- Sjá umræðu um ágengar tegundir frá mínútu 3:12
- <https://www.ruv.is/sjonvarp/spila/ahrif-loftslagsbreytinga-a-natturu-islands/32703/9ns57m>

